

Britiske representanter for „Moralsk Opprusting“ besøker Notodden.

En ny verdensomspennende ideologi som skal skape
brorskap og et klasseløst samfunn.

Festlig samvær på Casino igårkveld.

Sammen med Halvor Øien avla 4 britiske herrer, som har deltatt i «Moralsk opprustings» verdenskonferanse i Caux i Sveits, Teledølen et besøk i går.

De 4, som nå er Hydros gjester og som i dag reiser videre til Rjukan, er dr. James Cooper, Skottland, Mr. John Storey, Honkong, Mr. Edward Goulding, England og Mr. Wellington Eddy, England.

Vi kom snart i livlig samtale og det vekslet med spørsmål og svar. Fra Caux-representantenes side var det særlig mr. Goulding, som førte ordet. Han behersket norsk svært bra. Norsk talte også dr. Cooper.

— Hva vil egentlig «Moralsk Opprusting»?

— Det kan kort og konsist sammenfattes slik som det ble gjort etter konferansen i sommer i «Times», hvor det heter:

Hensikten med konferansen har vært å utforme og utvikle en ideologi som alternativ til den marxistiske materialisme, sterk nok til å forene den demokratiske verden, og slik gi svaret til den kommunistiske utfordringen.

Det som «Moralsk Opprusting» må gjøre er å utvikle en ideologi med en ekspansjonskraft større enn den som de demokratiske land står overfor, en ideologi sterk nok til å trenge gjennom jernteppet. Den må utbres gjennom en verdensstyrke av overbeviste og troende mennesker.

Mange statsråder og riksdagsmedlemmer med.

— Det er jo en lang rekke statsmenn og politikere som har deltatt i disse konferansene?

— Ja, i løpet av de fem årene «Moralsk Opprusting» har hatt sine konferanser i Caux har det deltatt i alt ca. 400 riksdagsmedlemmer og 93 regjeringsmedlemmer, derav ikke mindre enn 10 statsministre.

Det samlede antall deltakere i de fem årene er 30 000. Antallet har auka fra år til år. Siste år

var det om lag 8000. Utsendingene har representert 104 land. Videre må nemnes at mange fram-tredende fagforeningsledere har møtt. Lederne har representert 40 millioner arbeidere fra 35 forskjellige land. Blant de ledende fagforeningsmenn må nemnes Evert Kupers og Paul Finet

ordfører for de belgiske fagforeninger.

Fra Norge har møtt i alt 480 delegater.

Borgermestrene i Nagasaki og Hiroshima var med.

Dr. Cooper forteller at en delegasjon fra Japan på i alt 76 i år var møtt fram i Caux. Blant andre møtte den japanske statsminister, en del medlemmer av den japanske L.O. og medlemmer av riksdagen. Blant de mest interesserte japanere var borgermestrene for de to atombomberamte byene Hiroshima og Nagasaki.

Det sto klart for japanerne, at det ikke var nok at de nå hadde fått en demokratisk forfatning, på papiret. Demokratiet måtte også praktiseres i livet.

I Caux har vi nå lært, sa den japanske statsministeren, at vårt demokrati kan gjøres til en levende realitet. Det som det kommer an på er å ha grunnleggende moralske normer å bygge på.

Det vil sjølsagt ha meget stor betydning, at de japanske delegatene nå i sitt heimland kan virke for «Moralsk Opprusting»s ideer.

Prester og industriledere.

Under vår videre samtale fikk vi opplyst at det også var mange geistlige, såleis 9 katolske prester fra Frankrike og Italia, biskop Johnson, Sverige, biskop Gulin fra Finnland, sokenprest Stensager og rektor Bugge fra Norge for å nemne en del. Det kan videre nemnes, at det møtte en rekke ortodokse gresk-katolske prester, som representerer en befolkning på omlag 100

millioner mennesker.

Blant de mange industri ledere, som var med og som helt gikk inn for «Moralsk Opprusting»s ideer, må nemnes presidenten for det italienske industriforbund, dr. Angelo Costa.

Costa uttalte, at en i Caux under dr. Frank Buchmans ledelse søkte å komme tilbunns i tingene. — Jeg har mer tillit til dr. Buchman enn til alle andre statsmenn, fordi han med sitt arbeid tilsikter en hjertets forvandling blant menneskene.

Fra India møtte arbeidsminister Ram og direktør Fredrik James, som leder en av de

største indiske industriene med om lag 1 million arbeidere.

Til slutt uttalte alle herrene sin glede over å være på besøk i Notodden og over å få se Norsk Hydros fabrikker, — en av de bedrifter i Norge hvor ledelsen gikk inn for «Moralsk Opprusting»s ideer og som hadde sendt representanter til Caux. De innbød oss til en liten tilstelning på Casino om kvelden.

Interessante gløtt fra Caux.

I Casino var samlet en del innbudte sammen med de britiske gjestene og Hydro-folk som hadde vært i Caux.

Overing. Helland ønsket velkommen. Han hadde selv vært i Caux og var særlig blitt slått av hvordan så mange unge mennesker fra de ymse land var gått 100 pst. inn for «Moralsk Opprusting»s ideer. Det var en hjelpsomhetens, godhetens og forståelsens ånd mellom deltakerne, så det hadde vært en opplevelse for han å være med. Han presenterte så de fremmede gjestene og en del utenbys deltakere, som hadde vært i Caux for forsamlingen.

Mr. Goulden fikk så ordet. Han takket Norsk Hydro for den store interessen de hadde synt de fremmede. Vi har nå sett fabrikkene i Notodden og gleder oss til også å komme til Rjukan og Herøya. Mr. Goulden ga mange interessante gløtt fra samværet i Caux og understreket,

at «Moralsk Opprusting» ikke var noen sentimental bevegelse, men basert på realiteter. Den vil ved å stille opp de fire absolutter som mål for menne-

TELEFØLEN

7. DESEMBER 1930

skene motarbeide den materialistiske og selviske livsanskuelse og føre menneskene mot det klasselause samfunn. Vi vil bringe det positive alternativ til klassekampen.

Etterpå fikk en høre et par av de norske utsendingene i Caux, Cecilie Lauritzen og Waldemar Hansten, som begge fortalte karakteristisk trekk fra Caux. De nemnte i samband hermed flere eksempler på, hvordan det går i praksis, når en for alvor går inn for forvandling og stiller de 4 absolutter som rettesnor for livet. Det er en helt ny måte å leve på.

Det ble så vist fram en rekke meget vakre lysbilder fra Caux ved dr. John Storey. Han talte engelsk og ble oversatt til norsk av hr. Hansten.

Helland understreket at det ikke var en obskur sekt av livsfjerne drømmere, en her hadde

med å gjøre, de bygde på realiteter. Bevegelsen hadde allerede hatt stor betydning for industrien ved t. eks. å hindre streiker og ved å utvikle større samkjensle mellom arbeidere og arbeidsgivere.

På forespørsel fra personalsjef Magnussen svarte dr. Cooter, at ingen organisasjon sto bak «Moralsk Opprusting». Den ble finansiert av folk som ofret alt, også sin formue for den store ideen. Alle religioner var representert. Det felles grunnlaget var «forvandling». En måtte gis slipp på den selviske tankegangen og bygge sitt liv på de 4 absolutter og Guds ledelse.

Samværet ble avsluttet med te og smørbrød og samtale ved småbord til oppbruddets time kom i 22-tida.